

“ในวันที่ความฝัน... จับต้องได้”

เรียบเรียงโดย: **กฤษฎ.ก้องเกศ อักษรวงศ์ (หมอผึ้ง)**

หน่วยศัลยกรรมช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล
กลุ่มงานบริการทันตกรรมตติยภูมิและศูนย์ความเป็นเลิศ
การศัลยกรรมกระดูกขากรรไกร โรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราช

จุดเริ่มต้นห้วงเส้นทางที่แทบไม่มีใครรู้จัก

“งานศัลยกรรมช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล” หากย้อนไปเมื่อราว 20 ปีที่แล้ว คำนี้อาจไม่เป็นที่คุ้นเคยของโรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราชนัก ในปี 2548 หลังจากที่ได้จบ Residency Training สาขาศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียลจากโรงพยาบาลชลบุรี ก็ได้กลับมาเริ่มต้นทำงานเป็น Staff Maxillo ที่โรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราชแห่งนี้ ซึ่งในตอนนั้นยังไม่มีกระทั้งบุคลากรเฉพาะทางร่วมทีม ไม่มีโครงสร้างของหน่วยงานที่ชัดเจน ไม่มีทรัพยากรที่มากเพียงพอ แม้แต่ผู้บริหาร แพทย์ และบุคลากรทางการแพทย์ในโรงพยาบาลแห่งนี้เอง ก็ยังแทบไม่รู้จักหรือเข้าใจบทบาทของทันตแพทย์ศัลยกรรมช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียลนัก ยังจำความรู้สึกตอนนั้นได้ดีว่า แค่เริ่มต้นก็ดูหนทางจะแสนยาวไกลและเต็มไปด้วยความยากลำบาก แต่ก็นึกถึงคำที่ครูบาอาจารย์ที่เคารพพรักสอนสั่งมาว่าให้อดทนและพยายาม ทำให้เชื่ออย่างเต็มหัวใจว่า “ทุกอย่างจะเป็นไปได้หากเริ่มลงมือทำ” ด้วยความฝันอยากให้เห็นระบบบริการผู้ป่วยด้านศัลยกรรมช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียลที่มั่นคง มีคุณภาพที่จะดูแลและก่อประโยชน์ต่อผู้ป่วยและประชาชนในพื้นที่บ้านเกิดของตัวเอง โดยบอกตัวเองตอนนั้นว่า แม้ต้องใช้ความพยายามแค่ไหนที่ตั้งใจจะเดินไปบนเส้นทางนี้อย่างไม่ย่อท้อ

เจ็ดปีแรกกับการวางรากฐาน

ช่วง 7 ปีแรกที่กลับมาเป็น Staff Maxillo เพียงคนเดียวของโรงพยาบาลและของจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้ค่อยๆ เริ่มจากการพยายามหาทรัพยากรต่างๆ เพื่อที่จะให้การรักษาคู่ผู้ป่วยได้หา OR, หา ward, หาทีม โดยได้รับความเอ็นดูและช่วยเหลือจากผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มงาน อาจารย์และพี่แพทย์สาขาข้างเคียงที่น่ารัก ทั้งพี่ๆ Plastic, ENT และศัลยกรรม ที่ช่วยวางระบบเวิร์กเคสและเอื้อเฟื้อแบ่งปันห้องผ่าตัดและทีมให้ใช้ วางระบบงานและทีม OPD ทำให้ค่อยๆ สามารถเริ่มพัฒนางาน Maxillo ขึ้นมาได้ในระยะแรกนั้น ซึ่งยังรู้สึกซาบซึ้งใจมาจนถึงทุกวันนี้ และค่อยๆ ขยายให้บริการทั้งงานผ่าตัดเล็กและงานผ่าตัดใหญ่เพื่อดูแลรักษาผู้ป่วยกลุ่มต่างๆ ทางด้าน Maxillofacial Surgery ได้มากขึ้นเรื่อยๆ ทั้งคนไข้ Maxillofacial Trauma, Infection, Cyst-Tumor-Cancer, Maxillofacial Reconstruction, ผู้ป่วยปากแหว่งเพดานโหว่, Orthognathic Surgery, TMJ Surgery, การรักษาโรคของระบบบดเคี้ยว, Oral Lesion ต่างๆ รวมถึงการทำรากฟันเทียมและผ่าตัดเล็กทั่วไปในช่องปาก เป็นต้น

บากบั่นด้วยหัวใจและสองมือ

ช่วงนั้นนอกเหนือจากงาน Service ที่แสนสาหัส ทั้งงาน OPD ผ่าตัด ราวน์ผู้ป่วยในทุกวัน อยู่เวรรับเคสฉุกเฉินนอกเวลาราชการ 24 ชั่วโมง ซึ่งจังหวัดใหญ่แห่งนี้มีจำนวนผู้ป่วยเป็นจำนวนมาก ตั้งแต่จบมาใหม่ๆ ได้เข้าไปดูผลงาน HA ให้กลุ่มงานทันตกรรม โดยต้องปรับปรุงหลายๆ ระบบในกลุ่มงานอย่างหนักหน่วง และเตรียมเอกสารมากมายเพื่อรับการ Accredit ครั้งแรกของโรงพยาบาล ยังไม่รวมถึงการได้รับความไว้วางใจจากสถาบัน Training ต่างๆ ที่ส่งน้องๆ ทันตแพทย์ประจำบ้านสาขา ศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียลมาเรียนและฝึกงานที่โรงพยาบาล, งานสอนนักศึกษาแพทย์ของศูนย์แพทยศาสตรศึกษาชั้นคลินิก โรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราช, ดูแลจัดการเรียนการสอนและสอนนักศึกษาทันตแพทย์ของคณะทันตแพทยศาสตร์ ม.สงขลานครินทร์มาดูงานที่โรงพยาบาล ทั้งยังมีงานกรรมการส่วนกลางด้านต่างๆ ของโรงพยาบาลที่เข้าไปร่วมช่วยดูแล เช่น งานวิชาการ, วารสาร, งาน KM และอื่นๆ อีกมากมาย และทำงานต่างๆ เหล่านั้นโดยต่อเนื่องตลอดมา หลายๆ ครั้งที่รู้สึกเหนื่อยแสนเหนื่อย หรือพบกับปัญหาอุปสรรค ความยากลำบาก และความขาดแคลน แต่จะคอยระลึกถึงคำสั่งสอนและตัวอย่างที่เห็นจากครูอาจารย์ และบอกตัวเองอยู่เสมอว่าไม่ให้ย่อท้อต่อความท้าทายเหล่านั้น แต่จะใช้เป็นโอกาสทองในการพัฒนาตัวเองและทีมเล็กๆ ในตอนนั้นให้แข็งแกร่งขึ้นเรื่อยๆ ทำให้รู้สึกว่าการใช้ชีวิตช่วงนั้นเป็นช่วงที่แสนสนุกท้าทาย และได้ฝึกความเข้มแข็งของร่างกายและจิตใจเป็นอย่างดี

จากหนึ่งคน สู่ทีมที่แข็งแกร่ง

ต่อมา จากที่เคยอยู่เพียงคนเดียว น้องๆ ทันตแพทย์ที่ส่งไปเรียนต่อก็ค่อยๆ หายจากกลับมาเป็นทีม Staff เราช่วยกันทำงานและสร้างผลงานร่วมกันด้วยความขยันขันแข็ง “หน่วยศัลยกรรมช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล” ได้รับการจัดตั้งขึ้นในโรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราช และยังมีการขยายงานให้เติบโตขึ้นเรื่อยๆ อย่างต่อเนื่องอีกกว่าสิบปี ทั้งในด้านบริการ บริหาร และวิชาการ โดยในปัจจุบันมี Staff Maxillo 4 คน, Oral Surgeon 2 คน มีขอบเขตการให้บริการผู้ป่วยที่ครอบคลุมทุกด้านของงานในสาขานี้ มีเครื่องมือเครื่องมือที่ทันสมัย มีการเรียนการสอน Resident ในฐานะสถาบันสมทบตลอดปี มีการเรียนการสอนนักศึกษาแพทย์และทันตแพทย์หลายสถาบัน มีทีมผู้ช่วยทันตแพทย์เฉพาะ มีทีมพยาบาลห้องผ่าตัด พยาบาลประจำหอผู้ป่วย ทีมสหสาขาวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง รวมถึงแพทย์เฉพาะทางสาขาต่างๆ ในโรงพยาบาลที่ประสานความร่วมมือกัน มีการสนับสนุนพัฒนาทีมให้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ

อย่างต่อเนื่อง ทำให้ในปัจจุบันการบริการของหน่วยฯ สามารถให้บริการและรองรับเคสที่มีความยุ่งยากซับซ้อนสูงได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ รวมถึงยังให้ความสำคัญกับการสร้างทีมในรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือกับทันตแพทย์ Maxillo, Oral surgeon และพี่ๆ น้องๆ ทันตแพทย์และทันตบุคลากรทั่วทั้งจังหวัดเพื่อร่วมมือกันพัฒนาระบบบริการผู้ป่วยด้านศัลยกรรมช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียลของโรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราช และจังหวัดนครศรีธรรมราชให้มีศักยภาพและคุณภาพสูงขึ้นในทุกๆ มิติ

สู่การมีพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

นอกเหนือจากระบบบริการผู้ป่วย Maxillo โดยทั่วไปแล้ว ยังมีผู้ป่วยกลุ่มพิเศษที่เราตั้งใจออกแบบและ พัฒนาระบบเฉพาะขึ้นมาเพื่อดูแลพวกเขาเหล่านั้น เช่น ผู้ป่วยมะเร็งช่องปาก มีการสร้างระบบการดูแลผู้ป่วยกลุ่มนี้อย่างครบวงจรในรูปแบบเครือข่ายร่วมกับสหสาขาวิชาชีพ และทีมพี่น้องทันตบุคลากรทั่วทั้งจังหวัด ซึ่งค่อยๆ ดำเนินการพัฒนากระบวนการต่างๆ มาอย่างต่อเนื่องโดยเข้าปีที่ 12 ในปีนี้ ด้วยหวังให้ผู้ป่วยกลุ่มนี้ได้รับการดูแลที่ดี รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ซึ่งก่อประโยชน์แก่ผู้ป่วยและมีผลการดำเนินงานที่น่าพึงพอใจ รวมถึงงานโครงการฟันเทียมรากฟันเทียมเฉลิมพระเกียรติฯ ในหลายโครงการที่ผ่านมา เราเป็นทีมให้บริการฝังรากฟันเทียมแก่ผู้ป่วยจำนวนมากมาตั้งแต่ปี 2550 ต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน ทำให้ผู้ป่วยที่เข้ารับบริการในโครงการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัดจากการมีการบาดเจ็บที่น้อยลงและมีประสิทธิภาพสูงขึ้น และมีโอกาสได้รับเกียรติรับรางวัลสำคัญต่างๆ เช่น ได้รับรางวัลระดับประเทศ รองชนะเลิศอันดับ 3 ในงานประชุมวิชาการประจำปีของสถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (องค์การมหาชน) ครั้งที่ 21 (21st HA National Forum) เมื่อ มีนาคม 2564, ได้รับโล่รางวัลและประกาศนียบัตรการนำเสนอ

ผลงานทางวาจาดีเด่น
สาขาสุขภาพช่องปาก
ในงาน Service Plan
Sharing ระดับประเทศ
ครั้งที่ 7 ของกระทรวง
สาธารณสุข ประจำปี
งบประมาณ 2564 เมื่อ

ธันวาคม 2564 จากผลงานระบบการดูแล
ผู้ป่วยมะเร็งช่องปาก และโรงพยาบาล
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้รับโล่รางวัล
“โรงพยาบาลที่มีผลการดำเนินงานการ
จัดบริการด้านทันตกรรมฟันเทียม
และรากฟันเทียม ระดับยอดเยี่ยม
และยั่งยืน” ระดับประเทศ ซึ่งจัดขึ้น
โดยหน่วยวิจัยเพื่อขับเคลื่อนนโยบาย
สุขภาพ คณะแพทยศาสตร์ศิริราช
พยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ร่วมกับ
ศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์
(องค์การมหาชน) เมื่อสิงหาคม 2567

ซึ่งเป็นหน่วยงานที่เป็นโรงพยาบาลเพียงแห่งเดียวในประเทศที่ได้รับ
รางวัลดังกล่าว อันเป็นกำลังใจให้ทีมทุกคนก้าวต่อไปอย่างไม่หยุดนิ่ง

พลังเติมใจให้ก้าวต่อ

เหนือสิ่งอื่นใด สิ่งที่จะเติมพลังใจที่สำคัญที่สุดสำหรับ
ตัวเองและทีม ที่ทำให้จะพยายามสร้างและต่อยอดความฝันแต่ตั้ง
ต้นอย่างต่อเนื่องต่อไปก็คือ การได้เห็นผู้ป่วยที่เคยได้รับความ
ทุกข์ทรมานจากโรคมะเร็งไข้เจ็บมีระบบที่ติรองรับ ได้รับการดูแล
รักษาจนหายหรืออาการบรรเทาเบาบางลง มีรอยยิ้ม ได้กลับบ้าน
ไปอยู่กับครอบครัวและบุคคลอันเป็นที่รัก ดูแลตัวเองและคนใกล้
ชิดให้สามารถเฝ้าระวังให้ไม่มีโอกาสเกิดโรคขึ้นอีก ซึ่งเป็นรางวัลที่
มีคุณค่าอันหาที่เปรียบมิได้และเป็นสิ่งที่จะเติมพลังใจให้กับพวก
เราอยู่ทุกเมื่อเชื่อวัน

บทสรุปของการเดินทางที่ยังไม่สิ้นสุด

จากก้าวแรกมาจนถึงวันนี้ หลายสิ่งคงไม่อาจเกิดขึ้นได้เลย
ถ้าขาดแรงสนับสนุนจากผู้บริหารทุกระดับและความร่วมมือร่วมใจ
ของทีมพี่น้องทันตบุคลากรและสหสาขาวิชาชีพตลอดมา ซึ่งรู้สึก
ซาบซึ้งใจแทนผู้ป่วยเป็นอย่างยิ่ง และยังเชื่อเหลือเกินว่า ความตั้งใจ
ความมุ่งมั่นพยายาม ความอดทน การสร้างทีมที่ดีเพื่อร่วมมือกัน
ทำงาน และการรอคอยให้ผลงานเล่าเรื่องแทนเรา คือสิ่งที่จะช่วย
ทำให้อะไรที่ดูเหมือนจะเป็นไปไม่ได้ยากสามารถกลายเป็นความฝันที่
จับต้องได้ และทุกคนมีโอกาสจะก้าวไปถึงวันนั้นหากเราไม่หยุดเดิน
เป็นกำลังใจและสนับสนุนให้ทุกคนจับมือและก้าวเดินไปด้วยกันเพื่อ
สร้างประโยชน์และคุณค่าให้กับผู้ที่รอคอยรับการดูแลจากเราอยู่